

Gyakori kérdések és válaszok pénzmossási szabállyal kapcsolatban

1.) Van-e az MNB által készített, a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (Pmt.) szerinti mintaszabályzat, és ha igen, hol érhető el?

A piaci szereplők szakmai támogatása érdekében az MNB a belső szabályzatok elkészítéséhez a felügyelete alatt álló kérelmezők részére – egy mintaként elkészített, közös dokumentumban szereplő szabályzat formájában – segédletet adott ki. A segédlet a kérelmező belső szabályzatának elkészítéséhez alapul vehető, ugyanakkor felépítése, formátuma, számozása, szófordulatai nem bírnak kötelező erővel, attól a kérelmező szabadon eltérhet, amennyiben tartalmazza a Pmt., valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény (Kit.) és az azok végrehajtására kiadott 26/2020. (VIII. 25.) MNB rendelet¹ (MNB rendelet), valamint 21/2017. (VIII.3.) NGM rendelet² szerinti részletes szabályokat, illetve kötelező tartalmi elemeket, és jogszabállyal nem ellentétes.

Szabályzatokkal és segédlettel kapcsolatos további tájékoztatás az MNB honlapján az alábbi linken érhető el:

<https://www.mnb.hu/felugyelet/szabalyozas/penzmosas-ellen/szabalyzatok-segedletek>

2.) Kinek szükséges bekérni a Nemzeti Kockázatértékelést (NRA) az MNB-től?

A Pénzügyminisztérium (jelenleg GFM) vezetésével a felügyeleti szervek és egyéb hatóságok bevonásával elkészült a 2017. évben kiadott Nemzeti Kockázatértékelés (NRA) 2021-2022. évi felülvizsgálata, amelynek célja a pénzmosság, az egyes vagyont generáló bűncselekmények, illetve a terrorizmus finanszírozás kockázatainak újbóli azonosítása és értékelése. Összeállításra került továbbá az NRA kérelmezői verziójának végleges változata, amelyet a Pmt. hatálya alá tartozó pénzügyi intézmények az MNB-nél igényelhetnek.

A Pmt. 27. § (6) bekezdése alapján a Pmt. hatálya alatt álló kérelmezők a belső kockázatértékelésük elkészítéséhez, továbbá a kockázatok csökkentése és kezelése érdekében kötelesek figyelembe venni az NRA eredményét.

További információk az MNB honlapján, a következő linken érhetők el:

<https://www.mnb.hu/felugyelet/szabalyozas/penzmosas-ellen/fontos-informaciok-dokumentumok/a-nemzeti-kockazatertekeles-szolgaltatoi-verziojanak-igenylese>

3.) A Pmt. hatálya alá tartozó mintadokumentumok tartalmát szükséges-e a kérelmezőnek egyedileg átalakítani?

A belső kockázatértékelési mintadokumentumot a kérelmezőnek az egyedi szervezeti felépítésére, működésére figyelemmel ki kell egészítenie és át kell alakítania, így különösen a belső kockázatértékelés során feltárt kockázati tényezőkhöz hozzá kell rendelni a megfelelő intézkedést, illetve a Pmt. szerinti belső szabályzatnak összhangban kell lennie a belső kockázatértékelésében meghatározottakkal (így például az egyszerűsített/fokozott átvilágítás eseteire, a vezetői jóváhagyást, megerősített eljárást).

A Pmt. szerinti belső szabályzatot a kérelmezőnek teljeskörűen testre kell szabni az általa végzett tevékenység vonatkozásában (pl.: megfelelő tevékenységi kör megjelölése, a kérelmezőnél ténylegesen felmerülő egyszerűsített/fokozott esetkörök felsorolása, a kérelmező valós és pontos adatainak megadása).

¹ a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvény végrehajtásának az MNB által felügyelt szolgáltatókra vonatkozó, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló törvény szerinti szűrőrendszer kidolgozásának és működtetése minimumkövetelményeinek részletes szabályairól szóló 26/2020. (VIII. 25.) MNB rendelet

² a pénzmosság és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény, valamint az Európai Unió és az ENSZ Biztonsági Tanácsa által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról szóló 2017. évi LII. törvény alapján elkészítendő belső szabályzat kötelező tartalmi elemeiről szóló 21/2017. (VIII. 3.) NGM rendelet

A Pmt. szerinti belső szabályzatban rendelkezni kell továbbá a természetes személyek és a jogi személyek nyilatkozattételi kötelezettségéről is (pl.: tényleges tulajdonosi és kiemelt közszereplői nyilatkozatok).

4.) Milyen adatköröket kell meghatározni a Pmt. és a Kit. szerinti kijelölt személyek tekintetében a Pmt. szerinti belső szabályzatban?

Név szerint meg kell határozni, hogy a kérelmező intézményen belül a Pmt. alapján ki(k) a kijelölt személy(ek), akik csak a kérelmező alkalmazottai vagy segítő családtagjai lehetnek. A Pmt. szerinti belső szabályzatnak tartalmazni kell, hogy a Pmt. 63. § (5) bekezdés alapján ki az az egy vagy több, a belső szabályzatában meghatározott vezető, aki a Pmt.-ből eredő kötelezettségeknek a kérelmező alkalmazottja általi végrehajtásáért felelősséggel tartozik.

Fel kell sorolni a kijelölt személy felelősségi körét, kötelességeit és jogait, elérhetőségét és beosztását.

5.) A kérelmező részéről kinek kell jóváhagyni a belső kockázatértékelésről szóló jelentést?

A jelentést a kérelmező vezető tisztségviselője vagy vezető testülete hagyja jóvá.

6.) Milyen szűrőrendszereket kell beépítenie a kérelmezőnek a Pmt. szerinti belső szabályzatába?

A belső ellenőrző és információs rendszer működtetése során az MNB rendelet 35.§-ban előírt szűrési eljárásrendet kell beépíteni a Pmt. szerinti belső szabályzatába. A pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtása érdekében működtetett (szankciós) szűrőrendszer eljárásrendjét pedig az MNB rendelet 44. §-ában előírtak szerint szükséges kidolgozni.

7.) Kinek kell részt vennie a Pmt. szerinti képzési programban?

A Pmt. szerinti tevékenységek ellátásában részt vevő foglalkoztatottak képzési programokon való részvételét biztosítani kell a kérelmezőnek. A képzési program keretében rögzíteni kell, hogy mely személyek részesülnek ügyintézői, illetve speciális képzésben.

A képzésről részletes előírásokat az MNB rendelet 46. §-ai tartalmazzák.

8.) Milyen tipikus hiba merül fel általában a pénzváltók esetében?

A pénzváltók Pmt. szerinti belső szabályzatában a személyesen meg nem jelent ügyfél átvilágítási eljárására vonatkozó szabályok mellőzendők, tekintettel arra, hogy pénzváltás kizárólag személyesen történhet.

9.) Milyen tipikus hiba merül fel pénztárak esetén?

A pénztár lehetséges ügyfelei köréből a Pmt. szerinti belső szabályzatban a munkáltatói tag és a támogató személye kimarad.

10.) A belső kockázatértékelési mintadokumentumot lehet alkalmazni?

A belső kockázatértékelési mintadokumentumot át kell alakítani, ki kell egészíteni a kérelmező intézménynek a saját specifikumai szerint. További információ: <https://www.mnb.hu/felugyelet/szabalyozas/penzmosas-ellen/fontos-informaciok-dokumentumok/a-nemzeti-kockazattertekeles-szolgaltatoi-verziojanak-igenylese>

11.) A belső kockázatértékelést vagy a szabályzatot kell alkalmazni?

A szabályzatot és a belső kockázatértékelést is alkalmazni kell, és figyelni kell arra, hogy a két dokumentum összhangban legyen egymással (pl.: egyszerűsített/fokozott átvilágítás esetei, vezetői jóváhagyás, megerősített eljárás, stb.)

12.) A szabályzatban rögzíteni kell-e a pénzmosás vagy terrorizmus finanszírozása megelőzésére és megakadályozásáért felelős személyt?

Igen, a szabályzatban rögzíteni kell a felelős vezető nevét, beosztását, elérhetőségét.

* * *

Felhívjuk a kérelmezők figyelmét, hogy a Pmt., a Kit., valamint az MNB rendelet rendelkezéseinek értelmezésével és alkalmazásával összefüggésben – témakörönként részletezve – az MNB honlapján az alábbi elérhetőségen található további jogértelmezési kérdések és az azzal kapcsolatban kialakított felügyeleti álláspontot tartalmazó válaszok:

<https://www.mnb.hu/felugyelet/szabalyozas/penzmosas-ellen/kotelezo-es-iranyado-szabalyok/jogertelmezesi-kerdesek-es-valaszok-q-a>